

Pielikums Nr. 3

PATA Ētikas kodeksam

Pretkorupcijas un interešu konflikta novēršanas politika

Saskaņā ar Civiltiesību pretkorupcijas konvenciju¹ korupcija rada draudus likumībai, demokrātijai un cilvēka tiesībām, godīgumam un sociālajam taisnīgumam, kavē ekonomisko attīstību un apdraud tirgus ekonomikas pareizu un taisnīgu funkcionēšanu. Apvienoto Nāciju organizācijas Globālais līgums² paredz, ka uzņēmumiem ir jāstrādā pret korupciju visos tās veidos.

Ievērojot ANO Globālā līguma principus un apzinoties korupcijas negatīvās sekas uz sabiedrību, kā arī attīstot labas korporatīvas pārvaldības praksi, PATA grupa ir izstrādājusi korupcijas un interešu konflikta novēršanas politiku, ko piemēro gan savā darbā, gan pieprasa to ievērot saviem piegādātājiem un sadarbības partneriem, tādējādi nodrošinot šīs politikas principu ievērošanu visā piegādes ķēdē.

Politikas mērķis

Šīs politikas mērķis ir aprakstīt PATA grupas uzņēmumu darbības principus, īstenojot “nulles toleranci” pret korupciju un koruptīvām darbībām, kā arī nodrošinot interešu konflikta novēršanu.

Korupcija

Korupcija³ nozīmē kukuļa vai jebkādas citas nepienākošas priekšrocības vai tās perspektīvas tiešu vai netiešu pieprasīšanu, piedāvāšanu, došanu vai ņemšanu, kas izkropļo jebkāda pienākuma vai darbības pareizu izpildi, kas jāveic kukuļa, nepienākošas priekšrocības vai tās perspektīvas saņēmējam.

Kukuļošana šīs politikas ietveros ir definēta kā tieši vai netieši (piemēram, ar trešās puses starpniecību) “jebkā vērtīga” (finansiāla vai nefinansiāla) pieprasīšana, piedāvāšana, došana vai pieņemšana ar nolūku neatbilstoši ietekmēt jebkuru darbību vai lēmumu, lai nodrošinātu PATA grupai priekšrocības, kas tai nepienākas.

PATA grupa kukuļus definē kā “jebko vērtīgu” — jebkura veida labumu, kas galvenokārt, bet ne tikai, ietver:

- ▶ naudu vai tās ekvivalentu (piemēram, dāvanu kartes/sertifikāti), aizdevumus, dāvanas vai balvas;
- ▶ darba piedāvājumus vai nākotnes nodarbinātības solījumus (personai vai kādam no viņa radniekiem);
- ▶ izdevīgus nosacījumus precēm vai pakalpojumiem, vai to atlaides;
- ▶ izklaidi vai viesmīlību (ceļa, viesnīcas, ēdināšanas, uzturēšanās izdevumu vai ceļojumu izdevumu apmaksā);
- ▶ atlaides vai bezmaksas biļetes uz pasākumiem;
- ▶ politiskus vai labdarības ziedojumus.

PATA grupas uzņēmumu darbinieki un trešās puses, kas darbojas PATA vārdā, nekad nedrīkst tieši vai netieši solīt, piedāvāt, dot, saņemt vai pilnvarot nevienam kukuli vai kaut ko vērtīgu, lai nepareizi ietekmētu kādu darbību vai lēmumu, nodrošinot uzņēmumam jebkādas neatbilstošas priekšrocības. Šī politika nosaka minimālos standartus, un tie ir jāievēro vienmēr. Par pārkāpumu tiek uzskatīta arī kukuļa piedāvāšana, pat ja nodošana nenotiek.

¹Civiltiesību pretkorupcijas konvencija; pieejama šeit: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1398>

²ANO Globālais līgums; pieejams šeit: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

³Civiltiesību pretkorupcijas konvencija; pieejama šeit: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1398>

Korporatīvās dāvanas un viesmīlība

Korporatīvās dāvanas šīs politikas ietvaros tiek definētas kā jebkas vērtīgs, kas tiek pasniegts vai saņemts biznesa attiecību uzturēšanai, savukārt viesmīlība ietver pusdienas, dzērienus, ceļojumu un uzturēšanās izmaksu segšanu.

PATA grupas uzņēmumu darbiniekiem dāvanas un ielūgumus ir atļauts piedāvāt un pieņemt tikai tad, ja tie ir simboliski (mazas vērtības) un nerada šaubas par devēja godīgumu vai saņēmēja objektivitāti. Ja darbiniekam rodas šaubas par dāvanu, par to ir jāziņo tiešajam vadītājam. Ja saņemšana netiek saskaņota, dāvana ir jāatgriež, pieklājīgi izskaidrojot PATA grupas uzņēmumu politiku šajā jautājumā.

Ja PATA grupas uzņēmumu darbinieks piedāvā vai saņem dāvanu vai ielūgumus, ir jānodrošina, ka:

- ▶ saņēmējam netiek radīta pienākuma sajūtu veikt kādas noteiktas darbības;
- ▶ šī dāvana neietekmē biznesa lēmumus vai nerada noteiktas priekšrocības dāvanas devējam;
- ▶ dāvanu saņemšana ir likumīga, un tās mērķis ir pieklājības izrādīšana.

PATA grupas uzņēmumu darbinieki nepasniedz dāvanas valsts vai pašvaldību amatpersonām, ja vien to atbilstība iepriekš nav saskaņota ar PATA grupas juridisko daļu.

PATA grupas uzņēmumu darbinieki nepasniedz vai nesaņem dāvanas, ja notiek aktīva iepirkuma procedūra, kurā viena puse ir pasūtītājs un otra piegādātājs.

PATA grupas uzņēmumu darbinieki, kuri saņēmuši ielūgumu uz noteiktu pasākumu, tam var piekrist tikai tad, ja ir skaidra saikne ar tiešajiem darba pienākumiem. Jebkuras izmaksas, kas tiek segtas dāvanas vai viesmīlības ietvaros, nevar būt saistītas ar izklaidi.

Veicināšanas maksājumi

Veicināšanas maksājums ir nelikumīgs vai neoficiāls maksājums, kas tiek veikts apmaiņā pret pakalpojumiem, kurus maksātājam ir likumīgas tiesības saņemt, neveicot šādu maksājumu. Parasti tie ir neoficiāli maksājumi, kas veikti, lai paātrinātu procesus attiecībā ar valsti vai pašvaldību.

Ņemot vērā, ka veicināšanas maksājumi ir kukuļošanas veids, PATA grupas uzņēmumu darbinieki šādus maksājumus neveic.

Ziedojumi labdarībai un sponsorēšana

PATA grupas uzņēmumi nodrošina to, ka ziedojumi labdarībai un sponsorēšana netiek izmantoti kā aizsargs kukuļošanai, un tiek veikti saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Īpašu piesardzību PATA grupas uzņēmumi piemēro, veicot ziedojumus organizācijām, kuru darbībā ir iesaistītas politiskas personas vai šo personu tuvi radnieki, draugi un biznesa partneri.

Ziedojumi politiskām partijām

PATA grupas uzņēmumi neveic tiešus vai netiešus ziedojumus politiskām partijām, partiju amatpersonām, organizācijām vai politikā iesaistītām personām ar mērķi iegūt priekšrocību uzņēmējdarbības darījumos. Visiem politiskajiem ziedojumiem ir jābūt caurspīdīgiem un veiktiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Interesešu konflikta novēršana

Šīs politikas ietvaros interesešu konflikts tiek definēts kā situācija, kurā PATA grupas uzņēmumu darbinieks, veicot darba pienākumus un pieņemot lēmumus darba jautājumos, saskaras ar personīgajām interesēm.

PATA grupas uzņēmumu darbiniekiem ir pienākums par potenciālu interesešu konfliktu ziņot savam tiešajam vadītājam, norādot:

- ▶ iespējamā interesešu konflikta būtību;
- ▶ informāciju par visām iesaistītajām pusēm;
- ▶ finansiālus vai nefinansiālus ieguvumus, ko potenciāli varētu iegūt darbinieks.

PATA grupas uzņēmumu darbinieki un viņu ģimenes locekļi nedrīkst izmantot konfidenciālu informāciju par grupas uzņēmumiem, klientiem un piegādātājiem, lai gūtu kādu finansiālu labumu.

Politikas principu piemērošana

Politika attiecas uz visiem PATA grupas uzņēmumiem, kā arī to piegādātājiem un sadarbības partneriem. Visiem mūsu piegādātājiem ir jāievēro PATA Ētikas kodekss, kas ietver noteikumus par korupcijas un interesešu konflikta novēršanu.

Lai nodrošinātu šīs politikas izpildi, PATA grupa:

- ▶ ievēro visus normatīvos aktus, kas regulē jautājumu par korupciju un interesešu konflikta novēršanu;
- ▶ atzīst šī jautājuma nozīmīgumu un publiski pauž savu nostāju tajā;
- ▶ izglīto darbiniekus par politikā ietvertajiem jautājumiem, kā arī aicina darbiniekus ziņot par korupcijas vai interesešu konflikta riskiem, ja viņi tos redz vai viņiem ir radušās aizdomas;
- ▶ nodrošina, ka visus iespējamus politikas pārkāpumus PATA grupas uzņēmumos, ja tādi ir notikuši, pienācīgi izmeklē pilnvarotas un kompetentas personas saskaņā ar kārtību, kas ir aprakstīta procedūrā par iekšējās traucsmes celšanu un sūdzību izskatīšanu;
- ▶ informē PATA grupas piegādātājus un citus sadarbības partnerus par uzņēmuma politiku un līgumos nosaka pienākumu ievērot šīs politikas nostādnes, kas ir Ētikas kodeksa neatņemama sastāvdaļa;
- ▶ veic piegādātāju un sadarbības partneru auditus par politikas ieviešanu.

Šī politika reizi gadā tiek pārskatīta, nepieciešamības gadījumā tajā veicot izmaiņas vai papildinājumus. Par politikas ieviešanu un pārskatīšanu ir atbildīgas PATA grupas uzņēmumu valdes.